

Na de ballingschap van Israel naar Assur stuurt de koning van Assur mensen uit verschillende steden naar de steden van Samaria. Zo wordt voorkomen dat Israel verandert in een wildernis. De Samaritanen zijn dus een mengvolk. Zij houden hun eigen godsdienst en vermengen deze met de godsdienst van de Israelieten, want op last van de koning krijgen ze wel onderwijs over de regels van de God van Israel. Vandaar dat Jezus later zegt dat de Samaritanen niet weten wat ze aanbidden. (17:24,27,29) Jezus identificeert zich zo met de Samaritanen dat we bij de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan mogen aannemen dat Hij de helpende Samaritaan is. (Luc. 10)

Uitgelicht

Elia en Elisa

Elia is de profeet in 1 Kon. Hij is een boeteprofeet en doet denken aan Johannes de Doper. Elisa, zijn opvolger, is een genadeprofeet en doet denken aan onze Heer Jezus.

Elia zet vraagtekens bij de geschiktheid van Elisa als zijn opvolger:

- Elia liep op hem af en gooide zijn mantel over hem heen. Meteen liet Elisa zijn ossen in de steek en rende achter Elia aan. ‘Laat mij afscheid nemen van mijn vader en moeder,’ zei hij, ‘dan zal ik met u meegaan.’ ‘Doe wat je wilt,’ zei Elia. ‘Ik dwing je nergens toe.’ (1 Kon. 19)
- Elia zei tegen Elisa: ‘Blijf jij hier, de HEER wil dat ik naar Betel ga.’ Elisa antwoordde: ‘Zo waar de HEER leeft, en zo waar u leeft, er is geen denken aan dat ik u alleen laat gaan.’ (drie keer, 2:2,4,6)
- ‘Je vraagt iets heel moeilijks,’ zei Elia. ‘Als je ziet hoe ik van je word weggenomen, zal je wens vervuld worden, maar als je het niet ziet, gebeurt het niet.’ (2:10)

Elisa ziet hoe Elia wordt opgenomen, met paarden van vuur en een wagen van vuur. (2:12) Dit is een bemoediging voor Elisa.

Paarden en wagens vormen in het leven van Elisa een rode draad:

- Naäman kwam met zijn paarden en wagens. (5)
- De koning van Aram stuurde paarden en wagens. (6)
- De man Gods zag paarden en wagens. (6)
- De berg was vol met paarden en wagens van vuur. (6)
- De Heer had in het Aramese kamp het geluid laten klinken van paarden en wagens. (7)
- Huilend riep de koning uit: ‘Vader, vader! Strijdwagen en ruitery van Israël!’ (13)

Paarden en wagens: het leger van God.

Elisa maakt ook fouten. Bijv. bij de strijd tegen Moab. Daar zegt hij: ‘Elke sterke vesting en elke mooie stad zult u verwoesten, elke vruchtboom vellen, elke waterbron dichtstoppen en elke vruchtbare akker volgooien met stenen.’ (3)

Dit gaat in tegen het gebod van God: ‘Als u een stad langdurig moet belegeren, mag u haar boomgaarden niet vernietigen. Laat de bijl rusten en laat de bomen staan, want u moet er zelf van eten, en bovendien: is een boom soms een mens, dat u tegen hem moet strijden?’ (Deut. 20)

Deze belegering loopt voor Israel slecht af.

Elisa doet wonderen, onder andere: een kruikje olie dat blijft vloeien (4), hij wekt een dode op (4), hij geeft een grote groep te eten met weinig broden en er blijft zelfs over (4), hij speelt een rol bij de genezing van Naäman (5). Een aantal wonderen zien we in het nieuwe testament weer terug.

Bij de genezing van Naäman, een Syriër, zien we al even dat God verder kijkt dan alleen de Joden (zandloper, zie Genesis).

Een laatste wonder vindt plaats nadat Elisa is begraven: ‘Elisa stierf en werd begraven. Het was het seizoen waarin elk jaar weer Moabitische benden het land binnenvielen. Toen de plunders eraan kwamen, werd er juist iemand begraven. Snel wierpen ze de dode in Elisa’s graf. Zodra hij in het graf in aanraking kwam met het gebeente van Elisa, kwam de dode weer tot leven en stond hij op.’ (13)

→ Pasen!